

ת"ד 6682/12/16 - מדינת ישראל, תובע מכוח מינוי מפכ"ל משטרת ישראל נגד שניר עזרא

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 6682-12-16 מדינת ישראל נ' עזרא
לפני כבוד השופט אהרן האוזרמן

מדינת ישראל
ע"י ב"כ חיים ביטון
תובע מכוח מינוי מפכ"ל משטרת ישראל

המאשימה

נגד
שניר עזרא
ע"י ב"כ עו"ד מושיוב

הנאשם

הכרעת דין

אני מזכה את הנאשם וזאת מחמת הספק.

כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו אחריות לתאונת דרכים בנסיבות של נהיגה בחוסר זהירות, עבירה לפי תקנה 21 (ג) לתקנות התעבורה, סיכון עוברי דרך בעת כניסה למסלול תנועה, עבירה לפי תקנה 66 לתקנות התעבורה, והתנהגות הגורמת נזק עבירה לפי תקנה 21 (ב) (2) לתקנות התעבורה, וכן גרם חבלה של ממש בקשר עם סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה.

על פי עובדות כתב האישום בתאריך 10/4/16 סמוך לשעה 21:30 נהג הנאשם ברכב פרטי מסוג הונדה בת"א, ברח' האורים סמוך לבית מספר 32 כשהוא מתחיל ביציאה ממקום חניית הרכב בצד ימין של הכביש. אותה העת ברח' האורים בניגוד לכיוון נסיעת הנאשם וממולו נסע אופנוע נהוג בידי קוסטיקה שוקי [להלן: הנפגע].

נטען כי הנאשם יצא מחניה כאמור בחוסר זהירות, סטה שמאלה, לא נתן דעתו לדרך, לא נתן זכות קדימה לאופנוע שנסע בכביש, חסם את דרכו וכלי הרכב התנגשו וכתוצאה מהתאונה נהדף האופנוע לעבר רכב חונה ופגע בו. תוצאות התאונה מתבטאות בנזקים ל-3 כלי הרכב ולחבלה של ממש לרוכב המעורב בכך שנגרם לו שבר ברגל שמאל. הנפגע אושפז ועבר ניתוח לקיבוע השבר.

פרשת התביעה:

עמוד 1

מטעם המאשימה העידו עדי התביעה הבאים:

עד תביעה מס' 1, שוקי קוסטיקה, הנפגע, אשר הגיש מטעמו תיעוד רפואי לגבי פציעתו.

על פי הנפגע, נסע באופן כמתואר בעובדות האישום והופתע מיציאתו של הנאשם מולו, שיצא לטענתו באופן פתאומי ובחוסר זהירות.

עד תביעה מס' 2, יוסף שרביט, בעליו של הרכב החונה שנפגע, שהעיד כי הוזעק למקום לאחר התאונה ע"י מוקד חברת "איתורן", הגיע למקום וצילם את זירת התאונה, כשעה לערך לאחר התאונה.

כראיה מרכזית מטעם העד הוגשו תמונות שצילם בהם תיעוד של מיקום רכב הנאשם והאופנוע של הנפגע, כפי שנותרו בזירת התאונה. בנוסף הוגשה הודעה שמסר העד במשטרה.

עד תביעה מס' 3, בוחן תאונות דרכים של המשטרה, מר אלי צמח, שערך תרשים סקיצה ולוח תצלומים וכן ערך סקיצה בהתאם להצבעה במקום של עדת ראייה נטרלית גב' אורלי גניש.

מדובר בתיק "הצמדה", הבוחן לא ביקר בזירת התאונה בזמן אמת וערך את המסמכים שערך על סמך עדויות שגבה לאחר התאונה. על פי עדות העד, התיק הגיע לידי כ-4 חודשים לאחר התאונה ומכאן טיפל בתיק וערך את המסמכים שהוגשו.

עד תביעה מס' 4, שוטר מתנדב רוני קלר, שהגיע למקום התאונה לאחר התאונה וערך שרטוט (ת/10).

עדת תביעה מס' 5, שוטרת יפית עוקב, שהגיעה לזירת התאונה לאחר התאונה וערכה דו"ח פעולה המתאר את הזירה ואת הפעולות שערכה בזירת התאונה לתיעוד ולעזרה לכוחות הפינוי ועזרה ראשונה.

כאן המקום לציין ולהדגיש כי עדת תביעה מרכזית, גב' אורלי גניש, שהיא עדת ראייה נטרלית לתאונה לא התייצבה בבית המשפט, למרות ניסיונות המאשימה לזמן אותה ולמרות שניתנו מספר דחיות לצורך כך. למעשה לאחר שניתנו לתביעה 3 הזדמנויות והעדה לא התייצבה ל-3 דיונים, לא נעתרתי לבקשת דחייה נוספת של התביעה והמאשימה הכריזה כי אלו עדיה, בלי להעיד את העדה.

כפועל יוצא יש להוסיף כי מכך גם הסקיצה שערכה העדה לבקשת הבוחן, התקבלה אמנם, אך משקלה הראיתי בהעדר עדות גב' גניש שעל סמך הנחייתה ועדותה נערכה הסקיצה הוא אפסי.

פרשת ההגנה:

במסגרת פרשת הגנה העיד הנאשם בעצמו.

לשיטתו, הנאשם הגיע לרכבו שחנה ברח' האורים בת"א, בשעה 21:30 לערך, נכנס לרכבו באופן שגרתי ורגיל וביקש לצאת מהחניה תוך שהוא משתלב לכביש משמאלו. הנאשם העיד בבית המשפט לאחר שהוזהר לומר אמת כי הבחין ברוכב האופנוע הנפגע עוד "מרחוק", רוכב האופנוע היה בתחילת הרחוב באמצע הכביש כשהוא נוטה לנתיב של הנאשם (הנתיב הנגדי).

הרוכב התקרב לכיוון הנאשם, כאשר לשיטת הנאשם הרוכב סטה שמאלה מכיוון נסיעתו (לכיוון הנאשם) זאת כיוון שביקש לעקוף משמאל "במפר" (פס האטה) שמוצב לרוחב הכביש.

בנוסף, הנאשם העיד כי הרוכב נסע בנסיבות כאמור במהירות גבוהה ולאחר שסטה כמתואר נכנס בחזית רכבו, שעה שהרכב של הנאשם היה בעצירה.

לגרסת הנאשם בעת התאונה רכבו היה בתחילת יציאה מהחניה באופן שבו להערכתו רבע מחזית האוטו בלט לכיוון הכביש. הנאשם עמד על כך כי בעת הפגיעה רכבו היה בעצירה מלאה.

הנאשם השיב בחקירה נגדית כי הכביש היה יחסית ריק, לא היו רכבים נוספים בינו לבין האופנוע הנפגע וכי הבחין בנפגע ממרחק של 15 מ' לפחות ובאותה מידה יכול היה גם הנפגע להבחין בו. הנאשם עמד בחקירתו הנגדית על כך שראה את רוכב האופנוע סוטה כמתואר ועוקף את פס ההאטה משמאל ובכך התקרב לרכבו ופגע בו.

הנאשם טוען בתוקף כי בעת התאונה היה זה רוכב האופנוע שסטה לכיוונו של הנאשם וכי הוא אחראי לתאונה.

דין והחלטה

למעשה מדובר במקרה שבו מתנגשות עדויות הנאשם והנפגע, זו מול זו, ללא עדויות חיצוניות תומכות, כאשר מדובר בגרסה מול גרסה.

מאחר ואין עדי ראיה נטרלים לתאונה, יש להכריע בין הגרסאות הנוגדות בהתאם להערכת כל אחת מהגרסאות במבחן פנימי וחיצוני.

אומר כבר כעת כי לאחר ששמעתי את עדויות הנאשם והנפגע, כל אחד מצדו, זה מול זה, ולאחר שקראתי את סיכומי באי כוח הצדדים, הגעתי למסקנה כאמור בפתח הכרעת הדין, כי אינני יכול להכריע בין גרסאות הצדדים לחובת הנאשם ברמה הנדרשת במישור הפלילי, היינו מעל לכל ספק סביר ולפיכך זיכיתי את הנאשם מחמת הספק.

שיקול מרכזי בזיכוי הנאשם הוא העובדה כי לא עלה בידי המאשימה כאמור להביא לבית המשפט את עדת הראיה הגב'

גניש שהיתה למעשה העדה הנטרלית היחידה לתאונה שראתה את התאונה ככל הנראה היטב והיה בידה לשפוך אור על נסיבות התאונה.

ב"כ הצדדים סקרו ופרטו כל אחד מצדו את עדותו של הצד השני, ומצאו בהם לטענתם סתירות ואי דיוקים.

ב"כ המאשימה הדגיש את העובדה כי הנאשם בעצמו מודה כי ברגע התאונה היה רכבו במצב שבו הוא סוטה מעט (לשיטתו) לתוך נתיב הנסיעה, מכיוון שהנאשם מודה כי החל בנסיעה במגמה לצאת עם רכבו ממקום חניית הרכב שחנה קודם לכן במקביל למדרכה בצד ימין של הכביש.

ב"כ המאשימה סבור כי מאחר והתאונה ארעה לאחר תחילת הנסיעה ובעת שרכב הנאשם סוטה לתוך הנתיב הימני בכביש, הרי שדי בכך כדי להטיל אחריות בכל מקרה על הנאשם.

ב"כ הנאשם כפר בעובדה זו וטען כי נסיבות התאונה, לשיטת הנאשם, מעידות כמתואר על רשלנות גבוהה של רוכב האופנוע דווקא, וכי מאחר ובעת התאונה בלט רכב הנאשם רק מעט לתוך הנתיב וכן מאחר ורכב האופנוע המעורב הגיע בנסיעה מהנתיב הנגדי, מעיד מקום התאונה על סטייה חריפה של רוכב האופנוע המעורב לכיוון הנתיב הנגדי (הנתיב של הנאשם) ומכאן שדווקא המעורב הוא זה שאחראי לתאונה.

ב"כ הנאשם ניתח את עדויות הנפגע בבית המשפט ומצא סתירות ואי דיוקים, חלקם נוגעים לתיאור התאונה, חלקם נוגעים לנסיבות אחרות שסיפר העד, בפרטים רחוקים, שאינם קשורים לתאונה ממש ואף טען כנגד הנפגע כי עדותו הינה שקרית ומגמתית.

כבר נפסק כי אין המדינה חייבת בהבאת הראיות הטובות ביותר שניתן להשיג, קרי: הראיות המקסימליות, ודי אם תביא ראיות מספקות לשם הוכחת המוטל עליה. בעניין זה אין נפקא מינה אם היה לאל ידה של התביעה להגיש ראיה "טובה יותר".

אי הצגת ראיות טובות יותר כמו עדות העדה הניטרלית במקרה דנן, במידה ואכן היה דרוש הדבר, אינו מהווה אמנם גורם בעל משקל ראייתי לחובתו של הנושא בנטל השכנוע, אלא רק "סיכון" שהראיות שהוצגו בהעדר הראיות החסרות לא תספקנה כדי להרים את נטל הראיה.

[ר' ע"פ 804/95 גרינברג נ' מ"י פ"ד מט' (4) 208, ע"פ 470/94 אוחיון נ' מ"י (לא פורסם), ר' גם ע"פ 2132/04 קייס נ' מ"י (לא פורסם)].

בית המשפט יכול להכריע על סמך הראיות שבפניו, גם אם בפוטנציה קיימות ראיות נוספות שיכולות לסייע בשאלה שבמחלוקת.

יש להבחין עם זאת בין "אי מיצוי חקירה" ע"י המשטרה לבין "מחדלי חקירה" ממש. האחרונים משקפים פגיעה ביכולתו

של הנאשם להתגונן.

(ראה גם ספרו של הש' יעקב קדמי, על הראיות, חלק שני (תש"ע - 2009), עמ' 700).

עם זאת, באותם מקרים בהם נחצה הגבול שבין "אי מיצוי" הבאת הראיות או אי מיצוי החקירה לבין "מחדלי חקירה" או מחדלים בהבאת הראיות ממש, וזאת כאשר נפגעת יכולתו של הנאשם להתגונן, הרי שיש לזכות את הנאשם בשל כך.

זכותו היסודית של הנאשם שהינה בגדר זכותו הבסיסית לניהול הליך הוגן, כוללת את זכותו של הנאשם לקבל לידיו את מלוא ראיותיה של התביעה ולחקור את עדי התביעה בחקירה נגדית.

טענות ההגנה לזיכוי בשל מחדלי חקירה, מופנית בראש ובראשונה כלפי העובדה כי עדת התביעה הניטרלית כאמור לא התייצבה בבית המשפט, למרות דחיית הדיון לשם כך, למרות שניתנו למאשימה 3 הזדמנויות כדי להצליח לזמן את העדה לבית המשפט.

על כך יש להוסיף כי לא מצאתי כי ניתן הסבר כלשהו לאי התייצבות העדה, או כי נעשו מאמצים ראויים על מנת לאתר את העדה, לזמנה, להבטיח את התייצבותה, למרות החלטות בית המשפט.

זאת ועוד, הסנגור טוען למחדל חקירתי נוסף שעלה במסגרת עדותו של בוחן התנועה, (ע.ת. מס' 3) בבית המשפט, זאת מאחר והעד סיפר כי צילם תמונות מהזירה בהמשך לעדויות שגבה, אולם התמונות כאמור לא נמצאו בתיק המשטרה ולא הועברו להגנה בשום שלב ולא הוגשו בפני. לשיטת ההגנה יש בכך פגיעה ביכולתו של הנאשם להתגונן אל מול המלצתו של הבוחן להעמיד לדין את הנאשם דווקא.

הלכה שהשתרשה זה מכבר בכל הנוגע לחקירת תאונות דרכים ע"י המשטרה, היא כי על חוקרי תאונות הדרכים של המשטרה לחקור כל טענה סבירה ואפשרית שמעלה נהג הנוגעת לתאונה, שיש בהוכחתה משום ראייה לזכותו, וכן כי אי חקירת טענת הנהג יכולה לעלות עד כדי "מחדל חקירה" המצדיק במקרים מסוימים אף את זיכוי.

הטעם לכך הוא כי בוחני תאונות הדרכים של המשטרה הם גוף מקצועי כמעט יחידי המוכשר בחקירת זירת תאונות דרכים, וכן הם אלו שמגיעים בד"כ מיד לזירת התאונה, זירה שניתן לחקור לרוב זמן קצר בלבד לאחר התאונה, וכך הנהגים צריכים להסתמך אך ורק על עבודת הבוחנות הנערכת על ידם. משום כך עבודתם צריכה להיות אובייקטיבית לחלוטין ולכלול בדיקה של טענות "הגנה" של כל אחד מהמעורבים, כמובן כל עוד הטענה סבירה ויש לה עיגון במציאות.

בע"פ **5386/05** בילל אלחורטי נ' מ"י, [פורסם במאגרים] קבע ביהמ"ש העליון [כב' הש' רובינשטיין]:

" ואולם במדינת חוק מתוקנת, כפי שמבקשים אנו להיות, הציפיה היא כי התביעה תפרוש בפני בית-המשפט תשתית ראייתית רחבה, וכי בהדריכם את החוקרים על גורמי התביעה, הפרקליטות

או התביעה המשטרית, לדרוש כי ככל הניתן לא תונח אבן רלבנטית שאינה הפוכה. חרף העומס המוטל על גורמי האכיפה אין מקום להתעלמות מכלל זה, והבקרה התביעתית צריכה לכלול אותו, ובמקרים רבים כך אכן קורה".

בע"פ 2842/10 נוי קלדרון נ' מ"י, [פורסם במאגרים] קבע ביהמ"ש העליון [כב' הש' ג'ובראן]:-

" אכן לא כל כיוון חקירה או אפשרות היפותטית לפעולות חקירה שלא מוצו עולים כדי מחדל חקירתי. מטבע הדברים, חקירת המשטרה אינה מושלמת ולעולם מוגבלת היא במשאבים. נכון הוא כי המטרה שצריכה לעמוד לנגד החוקרים היא חקר האמת. על החוקרים להפעיל את מיטב כישורונם ולבדוק בשקיזה ובמאמץ כיווני חקירה שונים והשערות שונות באשר לאופן התרחשות העבירה. אך גם פעולות חקירה נדרשות אלו מתוחמות בגבולות הסבירות וההיגיון, ואין החוקרים נדרשים להמשיך ולהשקיע משאביהם בכיוון חקירה שנשלל על ידם בראיות מוצקות ומספקות".

מכל האמור, אני מוצא כי כישלונה של המאשימה להביא לבית המשפט את עדות עדת הראיה הניטרלית היחידה לתאונה, במיוחד במצב דברים בו מדובר בגרסה מול גרסה [של הנאשם מול המתלונן], מהווה גורם אשר מעלה חשש לפגיעה ממשית ביכולתו של הנאשם להתגונן, אשר יש בו כדי להביא כשלעצמו לזיכוי הנאשם במקרה זה.

זאת ועוד, אני מוצא כי התנהגותה של העדה "הניטרלית" מעוררת תמיהה. יכולתי להתרשם מהסברי התביעה כי העדה ידעה לפחות במועד אחד על הדיון ומסרה כי אינה יכולה להתייצב מנסיבותיה האישיות. עמדה זו מצד העדה משליכה לגבי אמינותה וזאת בכל הזהירות הראויה.

ניתן להגיע למסקנה כי העדה באי התייצבותה לעדות בבית המשפט, בנסיבות כמתואר, חוזרת בה במידה רבה מעדותה, דבר שתומך בגרסת ההגנה.

נוכח האמור, מאחר ומצאתי כי לא אוכל להעדיף את גרסת המאשימה באופן הנדרש על פי הדין הפלילי, מאחר ולכך מתווסף מחדל חקירתי בהתנהלות המאשימה, אשר לא הצליחה להביא לבית המשפט את עדת התביעה המרכזית, אני מורה על זיכוי הנאשם כאמור, מחמת הספק.

המזכירות תעביר העתק הכרעת הדין בדחיפות לצדדים.

הדיון הקבוע ליום 22/10/17 להשמעת הכרעת הדין מבוטל.

הנאשם פטור מחובת התייצבות נוספת בבית המשפט.

ניתנה היום, כט"ט תשרי תשע"ח, 19 אוקטובר 2017, בהעדר הצדדים.